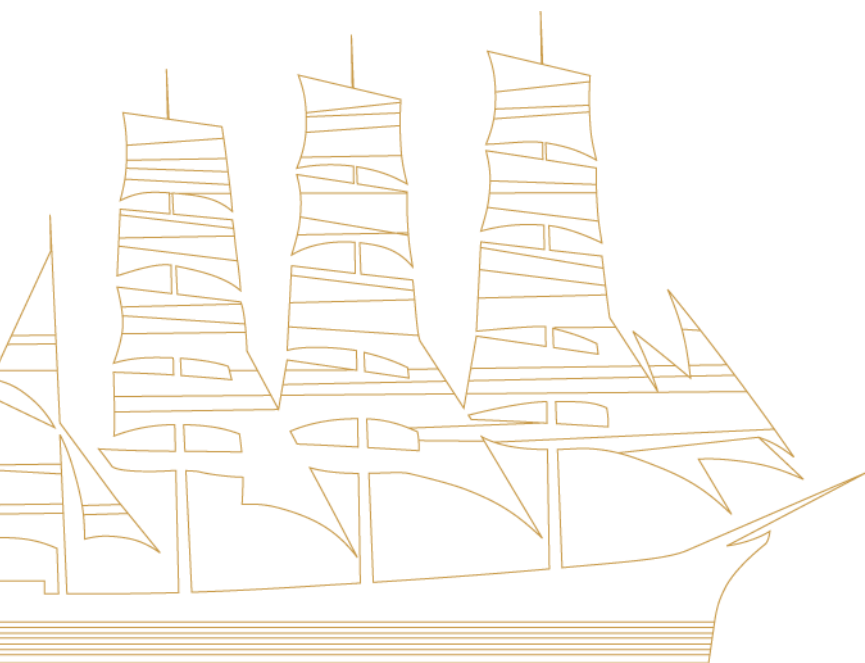

Verksamhetsplan 2022

Fas: Verksamhetsplan 2022 **Rapportperiod:** 1.1.2022 **Organisation:**
Infrastrukturnämnden

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Infrastruktursektorn är indelad i tre avdelningar: räddningsverket, fastighetsavdelningen och samhällstekniska avdelningen. Som stöd för verksamheten finns ett kansli innefattande administration, ekonomistöd och kundservice.

Sektorns verksamhetsområde inkluderar:

- räddningsverksamhet innefattande operativ räddningstjänst, ambulanssjukvård, förebyggande arbete mot bränder och olyckor, brandskyddsutbildning, befolkningskyddsplanering, Strandnäs frivilliga brandkår (FBK) samt räddningsmyndighetsfunktionen i sex samarbetskommuner
- planering, byggande samt drift och underhåll av stadens fastigheter
- allmänna områden, parker och grönområden och specialobjekt
- gator, gc-vägar och trottoarer och andra trafikleder samt parkeringsövervakning och kollektivtrafik
- VA-ledningsnät och reningsverk för staden och sex samarbetskommuner
- utförande av fastighetsförrättningar och förande av fastighetsregister, karthantering, beredning av ärenden gällande markinköp, försäljning och arrende samt kartläggning och mätupdrag.

Infrastruktursektorn erbjuder alla mariehamnare och besökare en trygg och välskött stad med en väl fungerande infrastruktur dygnet runt. Sektorn tillhandahåller ändamålsenliga, väl underhållna och energieffektiva lokaler. Verksamheten bedrivs med hjälp av en samarbetsvillig och kunnig personal i samråd med entreprenörer eller andra aktörer.

Infrastruktursektorn upprätthåller en räddningstjänst och ambulanssjukvård med god utryckningsberedskap och en hög servicenivå, vilket gör att de som bor och vistas i Mariehamn kan känna sig trygga. Det förebyggande arbetet görs i samarbete med fastighetsägare och verksamhetsidkare. Verksamheten omfattar regelbunden brandsyn, rådgivning, syner i samband med bygglov samt administration av hisslarm och automatiska larmanläggningar. Verksamheten erbjuder även brandskydds- och sjukvårdsutbildning till företag, inrättningar, privatpersoner, föreningar och för stadens egen organisation.

Infrastruktursektorn förser stadens olika verksamheter med ändamålsenliga lokaler och sköter och underhåller över 50 fastigheter så att deras värde består eller förbättras samtidigt som reparations- och underhållskostnaderna och energianvändningen minskas. En kontinuerlig dialog förs med nyttjarna om fastighetsanvändningen och behovet av verksamhetsändringar. Sektorn genomför planering av nya projekt och handhar deras projektledning.

Infrastruktursektorn erbjuder ett varierat utbud av tomter för ny bosättning och tillhandahåller attraktiva och säkra gatu- och parkanläggningar samt fritidsområden. Gator, gc-vägar och trottoarer planeras och underhålls på ett sådant sätt att trafiksäkerheten förbättras. Både drifts- och reinvesteringsprojekt genomförs med tanke på långsiktighet och god driftskostnadseffektivitet. Sektorn erbjuder en miljö- och handikappanpassad kollektivtrafik som utgör ett alternativ till bilen. Kartinformationen är behovsanpassad, korrekt och den upprätthålls med modern utrustning. Nya kartprodukter utvecklas såväl för stadens behov som för externa användare.

Sektorn levererar ett rent vatten med få drifts- och kvalitetsstörningar, tar emot avloppsvattnet i staden och från samarbetskommuner och renar det bättre än vad tillståndsmyndigheterna kräver samt kontrollerar att dagvattnet inte påverkar vattnen kring staden skadligt.

Omvärldsanalys

En väl fungerande fysisk infrastruktur är en central del i ett samhälles funktion. Den är en förutsättning för att människor ska kunna utföra sina dagliga göromål och för att kommunen skall kunna tillhandahålla service för medborgare och brukare.

En övergripande utmaning för infrastrukturektorn är att tillhandahålla en acceptabel service- och beredskapsnivå på sina verksamheter trots att anslagen för verksamheterna över tid har minskat i förhållande till verksamhetsområdet. Budgeten för driften av stadens allmänna områden för år 2021 ligger till exempel på en nivå som är lägre än 10 år tidigare trots att staden utbyggs kontinuerligt under åren med mer arbetsintensiva områden. Den egna verksamheten behöver kontinuerligt utvärderas mot privata alternativ eller alternativ i den tredje sektorns regi. Bolagiseringar skall genomföras när dessa är till fördel för staden. En kommitté utredde tidigare hela tekniska sektorns organisation inklusive resurstilldelning och maskininnehav, och kom med förslag till fortsatta åtgärder som nu behöver utvärderas och anpassas till dagens utmaningar.

Effekterna av Covid-19 inom sektorn har hittills varit begränsade. De samhällskritiska enheterna har vidtagit åtgärder för att kunna säkra verksamheten. Sektorn har inga anläggningar som stängts för allmänheten samtidigt som tidigare budgetramar tillsvidare kunnat bibehållas.

Staden har byggt nya bostadsområden och det finns ett stort antal lediga flerfamiljstomter för exploatering. I dagsläget finns ett begränsat antal egnahemstomter i olika delar av staden och alla nya egnahemshus- och radhustomter som erbjöds i Södra Lillängen hösten 2020 har reserverats. Staden förtätas dels för att skapa ökad inflyttning och dels för att möjliggöra företagsetableringar. Förtätningar i centrum kan utnyttja befintlig infrastruktur, minskar bilberoendet och bidrar till ökad handel och är därför prioriterade. Ett nytt trafikförsörjningsprogram har tagits fram av landskapsregeringen som från 2022 övertar stadsbusstrafiken och övrig kollektivtrafik i landskapet.

Staden är i stort välskött och nivån på skötseln av allmänna områden behöver garanteras som en del av stadens attraktionskraft. Arrangemang såsom Åland 100 år som pågår från juni 2021 till juni 2022 och Årets Stads kärna 2024 förutsätter också att minst nuvarande resurser kan bibehållas. Sektorn räknar med att eventuella extra arrangemang finansieras via separata projektbudgeter. Staden är till för alla och frågor kring tillgänglighet beaktas i planeringen och i samband med ombyggnader både i uterummet och i stadens fastigheter. Ålandsvägen har nyligen byggts om till en modern stadsgata med en mera jämlik trafikmiljö.

Trots ett tryck på sänkta budgetanslag kommer det att finnas ett ökande behov av underhåll och ersättande investeringar när bland annat ledningsnät för åldras samtidigt som nya byggs. På de avgiftsbelagda delarna av verksamheten finansieras detta via avgifterna. En utökning av Lotsbroverkets reningskapacitet har utretts på nytt i syfte att få fram alternativa tekniska lösningar med lägre kostnader. Tidtabellen och förverkligandet har diskuterats med samarbetskommunerna men i detta skede ingår inga investeringsanslag i budgeten.

Räddningsverket personalförsörjning är fortfarande en utmaning. Efter att det inte blev någon gemensam räddningsmyndighet kan räddningsverket nu stärka och utveckla den egna verksamheten tillsammans med samarbetskommunerna. Omfattningen av fastighetsförvaltningen styrs av sektorernas behov av lokaler och önskemål om nya lokaler finns framför allt inom bildnings- och sociala sektorn med därmed ökade internhyror. Mariebad behöver renoveras. Nya lagstiftningskrav på skötsel och underhåll och ett behov av att modernisera befintliga byggnader till en högre standard än vad som gäller idag gör också att det finns ett behov av att höja internhyran. En eventuell återbetalning av avdelningens underskott från tidigare år skulle också förutsätta en hyreshöjning. Brister på råvaror och komponenter samt höjda råvarupriser har lett till extremt långa leveranstider och stigande priser. Det är viktigt att staden kan avyttra byggnader som inte behövs för den egna

verksamheten. Arbetet med energioptimering och centraliserad driftövervakning av fastigheterna bedrivs strukturerat och metodiskt. Inomhusmiljöfrågor utreds och åtgärdas i prioriteringsordning.

Staden har bra övergripande målsättningar inom jämställdhet, miljöarbete och demokratiåtgärder. Målsättningarna beaktas inom infrastruktursektorn och genomförda åtgärder redovisas.

Mål för mandatperioden

1. Staden stärks som hållbar bosättningsort och plats för företagande.

AKTIVITETER

Med kontinuerligt förebyggande underhåll kan trivsamma skolor och daghem erbjudas.

Utbyggnad av Ytternäs skola genomförs och byggnation av nytt daghem i Strandnäs påbörjas.

Staden utvärderar den nya tätortstrafiken som sköts av landskapsregeringen.

Nämnden prioriterar evenemanget Årets stadskärna 2024 i budgetplanen.

Bosättningsmöjligheter skapas. Områden som kan planeras för att skapa nya tomter ses över.

2. Staden ska ha en stabil ekonomi.

AKTIVITETER

Byggnader som inte behövs för stadens egen verksamhet hyrs ut eller avyttras. Infrastrukturnämnden ombesörjer egna planeringsförslag för att snabba upp processen.

Nämnden ska under året 2021 genomföra reformarbete, i syfte att effektivisera resursanvändning, utreda interna samt externa samarbeten, för att skapa förutsättningar för en fungerande infrastruktur även under ändrade ekonomiska förutsättningar.

En uppdaterad servicenivå för stadens räddningstjänst tas fram.

Den interna verksamhetsstrukturen ses över (avdelningar, tjänster, eventuellt gå vidare med bolagisering av VA, bemanning och inköpta tjänster).

Bänkar i staden ska ha en hållbar lösning. Antalet bänkar som körs in och ut årligen minskas och samarbete med tredje sektorn söks.

Administrativa strukturer i samförstånd med statsledningen ses över.

Samarbeten inom koncernen gällande teknisk drift och fastighetsförvaltning ses över.

Samarbete kring verkstad och lager söks aktivt med bl.a. landskapsregeringen och övriga aktörer.

3. Personalen är vår viktigaste resurs.

AKTIVITETER

Deltagande i olika kultur- och sportaktiviteter uppmuntras.

Staden ska erbjuda sina anställda goda möjligheter till fortbildning.

Inom sektorn görs regelbundna kontroller av arbetsplatsens säkerhet. Arbetsledningen utför dessa tillsammans med personalen för att kartlägga, dokumentera och åtgärda eventuella brister i arbetsmiljön.

Praktisk vägledning ges till personal i ledande ställning hur man hanterar trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier.

Utvecklingssamtal hålls med varje anställd.

4. Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla med utvecklingsfokus på den åldrande befolkningen.

AKTIVITETER

Arbetet med att göra stadens byggnader och anläggningar tillgängliga fortgår.

5. Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.

AKTIVITETER

Räddningsverket underlättar integration för nyinflyttade genom deltagande i diskussionsforum och andra liknande aktiviteter.

6. Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande med utvecklingsfokus på barn och unga.

AKTIVITETER

Staden skall ha en lättillgänglig räddningstjänst.

Staden skall ha en effektiv beredskapsplanering för bränder och olyckor.

Staden skall ha ett effektivt olycksförebyggande arbete.

Åtgärder för att utveckla och förbättra stadens gatubelysning vidtas årligen.

Verksamheten vid Lilla Holmen omstruktureras och anläggningarna renoveras.

Nämnden ser över stadens lekparkar och bollplaner.

7. Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljö- och klimatfrågor samt cirkulär ekonomi i hela koncernen.

AKTIVITETER

Räddningsverket bedriver ett aktivt miljö- och hållbarhetsarbete.

Byggnaders värmesystem och ventilationssystem driftoptimeras samt övervakningen av samtliga anläggningar optimeras.

Infrasektorn/VA verket ser över Lotsbroverket och vilka effektiviseringar som kan göras för att spara resurser (miljö, utsläpp, pengar).

En policy för bevarande och nyttjande av kulturhistoriskt värdefulla byggnader i stadens ägo ses över.

Arbetet med våtmark i Apalängen fortsätter.

Sopphanteringen ses över och förbättras.

NYCKELTAL

Titel	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022
Våningsyta m ² per invånare	6,4	6,3	6,4
Investeringar i fastigheter/invånare	78	97	400
Driftkostnader för fastighetsförvaltningen/invånare	692	740	728
Våningsyta m ² per elev i skolorna	18,3	18,6	18,2
Lokalkostnad för skolorna per elev	1 274	1 010	1 146
Lokalkostnad per m ²	108,04	116,83	114,41
Värmekostnad per m ²	7,39	8,42	7,77
Elkostnad per m ²	7,93	8,71	12,13
Gator m ²	646 900	646 900	646 900
Driftkostnader för vinterunderhåll	47 957	220 000	220 000
Driftkostnader för vinterunderhåll/invånare	4	19	19
Driftkostnader för gatuunderhåll	1 380 711	1 549 188	1 293 135
Driftkostnader för gatuunderhåll/invånare	118	131	109
Driftkostnader för gång- o cykelbana samt trottoar	157 774	217 210	211 577
Driftkostnader för gång- o cykelbana samt trottoar/invånare.	13	18	18
Driftkostnader för parker	535 787	541 599	603 751
Driftkostnader för parker/invånare	46	46	51
Driftkostnader för övriga grönområden	294 576	257 427	292 036
Driftkostnader för övriga grönområden/invånare	25	22	25
Driftkostnader för badplatser	93 789	87 479	79 575

Driftkostnader för badplatser/invånare	8	7	7
Driftkostnader för gatubelysning	372 728	355 815	373 955
Energiförbrukning för gatubelysning kWh	1 799 250	1 850 000	1 850 000
Energikostnad för gatubelysning	201 425	207 000	258 750
Belysningspunkter gator	4 570	4 559	4 570
Driftkostnader för gatubelysning/invånare	32	30	35
Driftkostnader för stadsbussen	345 882	363 403	0
Driftkostnader för stadsbussen/invånare	30	31	0
Passagerare på stadsbussen	47 747	80 000	0
Parkeringsböter	1 317	1 800	1 430
Abonnenter vid Vattenverket	2 885	2 900	2 900
Abonnenter som är storförbrukare	226	215	215
Inköpt vattenmängd m ³	964 811	940 000	990 000
Svinn m ³	222 868	170 000	190 000
Såld vattenmängd m ³	741 943	770 000	800 000
Såld vattenmängd m ³ totalt/invånare	63	66	62
Anslutna abonnenter vid Avloppsverket	2 806	2 850	2 850
Avloppsvattenmängd totalt m ³	1 334 986	1 350 000	1 350 000
Larm totalt vid Räddningsverket	2 889	3 000	3 000
Räddningstjänstuppdrag	256	300	260
Ambulansutryckningar	2 633	2 700	2 700
Dubbla ambulanslarm	485	430	500
Trippla ambulanslarm	48	45	45
Akutbilsuppdrag	841	770	820
Brandsyner	410	450	450
Räddningsverket, kostnad per invånare	201	185	187
Räddningsverket, kostnad/inv. exkl. interna överf. o avskr.	193	176	153
Larm vid Strandnäs FBK	97	95	95
Manskap per larm i medeltal hos Strandnäs FBK	7	8	8
Övningar hos Strandnäs FBK	29	45	45
Deltagare per övning hos Strandnäs FBK	19	15	15
Kursdeltagare totalt	910	1 200	300
Utbildningsdagar totalt	99	150	30
Antal sjöfartskurser	34	40	0
Antal övriga brandskyddskurser	19	70	15
Antal kurser i sjukvård	16	20	15

Personal

Nämndens personalbudget bygger på att 110,27 årsarbeten skall förverkligas, fördelat på 111 personer. Jämfört med år 2021 innebär detta en minskning med fyra årsarbeten (två på räddningsverket när utbildningen utgår, en på räddningsverket när polisen övertar alarmchefens uppgifter och en i samband med omstrukturering av Lilla Holmen).

Planerade uppföljningar och utvärderingar

Slutrapporter vid färdigställande av projekt.

Rapporteringsplan till nämnden

Upphandlingsplan

Driftsprojekt:

Fastighetsavdelningen:

Målning putsfasad Mariebad, maj 2022

Takreovering och tilläggsisolering Övernäs skolkök, april 2022

Gårdsarbeten och finplanering, Skutan, juni 2022

Nytt plåttak gamla delen tekniska verken, april 2022

Ombyggnad vindsvåning Johannahemmet, maj 2022

Ventilationsfilter för stadens fastigheter, mars 2022

Rengöring och injustering av ventilationssystem Mariebad, september 2022

Investeringsprojekt:

Investeringsprojekten finns bifogade i bilagan Detaljbudget. Projektens tidtabell preciseras i periodiseringen av detaljbudgeten.

Rapporteringsplan

Övriga rapporteringsplaner